

แนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7
ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

Guideline for the Management of the White School Project based on
Kalyanamittadhamma VII of Khaotalupitthayakhom School
under the Secondary Educational Service Area Office
Surat Thani Cumphon

¹ศุภชัย นวนหงษ์, ²พระครูพิจิตรศุกการ, ³มะลิวัลย์ โยธารักษ์

¹Supphachai Nuanhong, ²Phrakruphichitsupakan, ³Maliwan Yotharak

¹⁻³สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

¹⁻³Department of Buddhist Educational Administration,

Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University,

Nakhon Si Thammarat Campus

¹Corresponding author, e-mail: krukimsuppachai@gmail.com

Received: April 12, 2026; Revised: April 27, 2026; Accepted: May 03, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม 2) ศึกษาแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม และ 3) เพื่อนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 15 คน ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก จำนวน 5 คน สันทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสนทนากลุ่ม และแบบประเมินการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัยวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย

ผลจากการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวของโรงเรียน โดยสถานศึกษา มีการดำเนินงานตามมาตรการทั้ง 5 มาตรการอย่างเป็นระบบ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง และมาตรการบริหารจัดการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษา ทำให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเหมาะสม แต่ยังพบข้อจำกัดด้านศักยภาพบุคลากร ภาระงานที่ส่งผลต่อความต่อเนื่องของการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่ยังไม่เข้มแข็ง และระบบการติดตามเฝ้าระวังและการสื่อสารข้อมูลที่ยังขาดความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ 2) แนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ครอบคลุมการดำเนินงานทั้ง 5 มาตรการ โดยมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ควบคู่กับการคัดกรอง ดูแลช่วยเหลือ พี่นุ ฝ้าระวัง ร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามประเมินผล

อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้มีการบูรณาการหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจ การเป็นแบบอย่างที่ดี การส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การสื่อสารอย่างชัดเจน การรับฟังความคิดเห็นอย่างอดทน การอธิบายเรื่องที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่าย และการป้องกันไม่ให้นักเรียนถูกชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย ส่งผลให้การดำเนินงานมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 3) ผลการนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวในสถานศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารโครงการ; โครงการสถานศึกษาสีขาว; กัลยาณมิตรธรรม 7

Abstract

This research aimed to: 1) investigate the current state of the administration of the White School Project at Khao Thalu Pittayakom School; 2) examine guidelines for administering the White School Project based on the Seven Principles of Kalyanamitta Dhamma; and 3) propose and evaluate such administrative guidelines. This study employed a qualitative research methodology. The key informants consisted of 15 stakeholders, 5 experts, and 7 specialists. Research instruments included in-depth interview forms, focus group discussion forms, and focus group evaluation forms. Data were analyzed using inductive analysis.

The research findings revealed that: 1) The current administration of the White School Project was systematically implemented according to five measures, namely prevention, identification, treatment, monitoring, and management. These measures effectively addressed issues related to drugs and social vices in the school, resulting in appropriate student support. However, some limitations were identified, including personnel capacity, workload affecting continuity, insufficient participation of network partners, and a lack of systematic linkage in monitoring and information communication systems. 2) The guidelines for administering the White School Project based on the Seven Principles of Kalyanamittadhamma comprehensively covered all five measures. Clear policies, action plans, and responsible persons were assigned, together with screening, student support, rehabilitation, surveillance, collaboration with communities and related agencies, and continuous monitoring and evaluation. The Seven Principles of Kalyanamittadhamma were integrated, including building trust, being a good role model, promoting desirable behavior, communicating clearly, listening patiently to opinions, explaining complex matters in an understandable way, and preventing students from being led into harmful behavior. These principles enhanced the appropriateness and effectiveness of project administration. 3) The proposed guidelines were evaluated by experts, who agreed that they were appropriate, feasible, and beneficial for application in the administration of the White School Project in educational institutions.

Keywords: Educational Administration; White School Project; the Seven Principles of Kalyanamitta Dhamma

บทนำ

ปัญหายาเสพติดและอบายมุขนับเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในทุกระดับ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต การแพร่ระบาดของยาเสพติดไม่เพียงส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้เสพเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม การเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตในสังคม ทำให้เกิดปัญหาด้านความปลอดภัย คุณธรรม และคุณภาพชีวิตของผู้เรียน สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2566)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข เพื่อให้สถานศึกษาทั่วประเทศดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นการดำเนินงานผ่าน 5 มาตรการ ได้แก่ การป้องกัน การค้นหา การรักษา การเฝ้าระวัง และการบริหารจัดการ ซึ่งมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันให้ผู้เรียน ควบคู่กับการดูแลช่วยเหลือและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

โรงเรียนเขาทะลุพิทยาคมมีนักเรียนอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากลอง และมีความเสี่ยงต่อการเผชิญกับปัจจัยแวดล้อมที่อาจนำไปสู่พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ โดยจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่านักเรียนบางส่วนมีความเสี่ยงและเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุข ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการเยี่ยมบ้านนักเรียนและการบันทึกข้อมูลในระบบ OBEC Care รวมถึงการรายงานและคัดกรองผ่านระบบ CATAS ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาที่ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ (โรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม, 2567)

หลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล ประกอบด้วย 1) ปิโย (น่ารัก น่าเข้าหา) 2) ครุ (น่าเคารพ) 3) ภาวนีโย (น่ายกย่อง) 4) วัตตา (รู้จักพูด ชี้แจงได้) 5) วจนกขโม (อดทนต่อถ้อยคำ) 6) คัมภีรญจะ กลัง กัตตา (อธิบายเรื่องลึกซึ้งให้เข้าใจง่าย) และ 7) โน จัญฐานะ นิโยชเย (ไม่ชักนำไปในทางเสื่อมเสีย) ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อสร้างความไว้วางใจ การมีส่วนร่วม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), 2546)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา แนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคมตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ได้จริง อันจะนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
3. เพื่อนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาใน 3 ลักษณะ คือ ศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร (Documentary investigation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาว

1.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายอาคารและสถานที่ หัวหน้าฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูฝ่ายงานกิจการนักเรียน ครูที่ปรึกษาและภาคีเครือข่าย

1.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของร่างแบบสัมภาษณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการการบริหารการศึกษา นักวิชาการการวิจัย และผู้บริหารสถานศึกษา การพิจารณาข้อคำถามต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ได้

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 15 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาว

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบจากนั้นนำมาตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ

2. ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว และพระภิกษุที่มีคุณวุฒิด้านการศึกษา

2.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะเลลูพิตายาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล สัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ร่างแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะเลลูพิตายาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาเรียบเรียงและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3. ระยะที่ 3 นำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะเลลูพิตายาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย พระภิกษุ (ผู้อำนวยการสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม) ผู้อำนวยการโรงเรียนเขาทะเลลูพิตายาคม ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัด รองผู้อำนวยการโรงเรียนเขาทะเลลูพิตายาคม รองผู้อำนวยการในสังกัด และครูผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาวในสังกัด

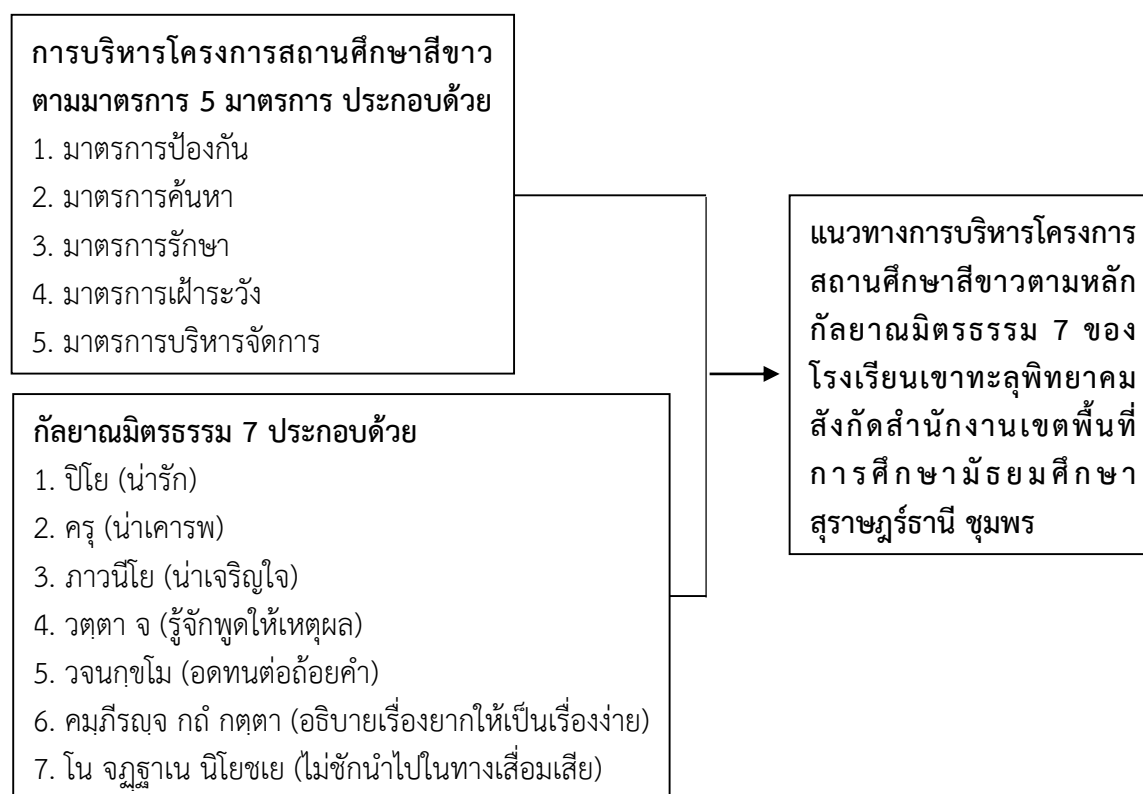
3.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบประเมิน การสนทนากลุ่ม แนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะเลลูพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการนำเสนอและประเมินแนวทาง ใช้การสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน โดยใช้แบบประเมินสนทนากลุ่ม ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะเลลูพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มมาเรียบเรียงเป็นแนวทางที่สมบูรณ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะเลลูพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพรประกอบด้วย การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวตามมาตรการ 5 มาตรการ ประกอบด้วย 1. มาตรการป้องกัน 2. มาตรการค้นหา 3. มาตรการรักษา 4. มาตรการเฝ้าระวัง 5. มาตรการบริหารจัดการ โดยยึดหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ประกอบด้วย 1. ปิโย (น่ารัก) 2. ครุ (น่าเคารพ) 3. ภาวนีย (น่าเจริญใจ) 4. วตตา จ (รู้จักพูดให้เหตุผล) 5. วจนกขโม (อดทนต่อถ้อยคำ) 6. คมภีรณจ กถ กตตา (อธิบายเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย) และ 7. โน จภูฐานเน นิโยชเย (ไม่ชักนำไปในทางเสื่อมเสีย) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า โรงเรียนเขาทะลุพิทยาคมได้ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวตาม 5 มาตรการอย่างเป็นระบบ โดยมาตรการป้องกันมุ่งจัดกิจกรรมห้องเรียนสีขาว เสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก และทักษะชีวิตในการหลีกเลี่ยงยาเสพติด มาตรการค้นหาดำเนินการคัดกรองนักเรียนรายบุคคลด้วยแบบประเมินและการสุ่มตรวจเพื่อจำแนกกลุ่ม และดูแลช่วยเหลือได้ตรงประเด็น มาตรการรักษามีระบบให้คำปรึกษา บำบัด และส่งต่อผ่านคลินิกเสมารักษ์ และเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาตรการเฝ้าระวังจัดให้มีช่องทางรับแจ้งข้อมูล เช่น ตู้แดงเสมารักษ์ ระบบออนไลน์ และการมีส่วนร่วมของแกนนำนักเรียนและครูในการติดตามพฤติกรรม และมาตรการบริหารจัดการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการดำเนินงาน และคณะทำงานห้องเรียนสีขาว เพื่อร่วมกันวางแผน ขับเคลื่อน และติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ปัญหาโดยภาพรวมยังพบข้อจำกัดด้านภาระงานของครู ทรัพยากรไม่เพียงพอ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองยังไม่ต่อเนื่อง นักเรียนบางส่วนขาดความตระหนัก และไม่กล้าเปิดเผยข้อมูล รวมถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่ยังมีปัจจัยเสี่ยง สถานศึกษาควรเน้นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน เช่น การจัดประชุม จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ร่วมกัน การเยี่ยมบ้าน เป็นต้น ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร จัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอ และส่งเสริมความตระหนักรวมถึงทักษะชีวิตของผู้เรียน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานครบทั้ง 5 มาตรการ ได้แก่ 1. มาตรการป้องกัน 2. มาตรการค้นหา 3. มาตรการรักษา 4. มาตรการเฝ้าระวัง และ 5. มาตรการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยมีการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ชัดเจน ขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต คัดกรองนักเรียนรายบุคคล ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง จัดระบบเฝ้าระวังผ่านช่องทางที่หลากหลาย และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ข้อมูลจากการปฏิบัติงานจริงมาวิเคราะห์และสะท้อนผล เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการดำเนินงานยึดหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ได้แก่ 1. การสร้างความไว้วางใจแก่ผู้เรียน (ปิโย) 2. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (ครู) 3. ส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม (ภาวนิโย) 4. ให้คำแนะนำและสื่อสารอย่างเหมาะสม (วัตถุตา) 5. รับฟังความคิดเห็นด้วยความอดทน (วจนิกขโม) 6. อธิบายข้อมูลที่ซับซ้อนได้อย่างชัดเจน (คัมภีรญจากถัง กัตตา) และ 7. ป้องกันไม่ให้นักเรียนถูกชักจูงไปในทางเสื่อม (โน จัฎฐาเน นิโยชเย) ส่งผลให้การดำเนินงานมีความเป็นระบบ โปร่งใส และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้ห่างไกลจากยาเสพติดและอบายมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ผลการนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า ผลการนำเสนอและประเมินแนวทางดังกล่าวด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน พบว่า แนวทางมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวในสถานศึกษา โดยการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวตามมาตรการ 5 มาตรการ ควบคู่กับการยึด

หลักกัลยาณมิตรธรรม 7 เป็นกรอบแนวทาง จะส่งผลให้การดำเนินโครงการมีความเป็นระบบ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ห่างไกลจากยาเสพติด และอบายมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวอย่างเป็นระบบ ครบคลุมทั้ง 5 มาตรการ ได้แก่ การป้องกัน การค้นหา การรักษา การเฝ้าระวัง และการบริหารจัดการ ส่งผลให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขมีความชัดเจน ครบคลุม และสามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ยังพบข้อจำกัดด้านการะงาณครูงบประมาณ บุคลากร ทรัพยากร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง รวมถึงปัจจัยเสี่ยงภายนอกสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาควรพัฒนาศักยภาพบุคลากร สร้างระบบสื่อสารที่ปลอดภัย โปร่งใส และเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพและความยั่งยืนของการดำเนินงานต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรพงษ์ ชูพันธุ์ (2562) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข ประกอบด้วย 5 มาตรการ ได้แก่ 1) มาตรการป้องกัน จัดประชุมชี้แจงทบทวนนโยบาย แผนปฏิบัติการ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงาน 2) มาตรการค้นหา คัดกรองจำแนกกลุ่มนักเรียน และรายงานการสำรวจการใช้สารเสพติด 3) มาตรการรักษา จัดบริการสื่อสารแนะแนว และดำเนินกิจกรรมเรื่องการป้องกันยาเสพติด 4) มาตรการเฝ้าระวัง องค์กรนักเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในสถานศึกษา 5) มาตรการการบริหารจัดการ ร่วมประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผลการประเมิน ความเหมาะสม และความเป็นไปได้พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการศึกษาค้นคว้าสามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษาอื่นๆ ได้ต่อไป งานวิจัยนี้สอดคล้องกันประเด็น การดำเนินงานตามมาตรการ 5 มาตรการอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านการป้องกัน ค้นหา รักษา เฝ้าระวัง และบริหารจัดการ โดยต่างมุ่งเน้นการวางแผน คัดกรอง ดูแลช่วยเหลือ เฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานมีความชัดเจนเหมาะสม และเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระวุฒิ ธาตุทอง (2560) เรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา แผนปฏิบัติการสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 การป้องกันการใช้ยาเสพติด กลยุทธ์ที่ 2 การป้องกันการใช้ยาเสพติด กลยุทธ์ที่ 2 การรักษาผู้เสพยาเสพติด กลยุทธ์ที่ 3 การจัดกิจกรรมค้นหาสิ่งเสพติด กลยุทธ์ที่ 4 การเฝ้าระวังภัยจากยาเสพติด กลยุทธ์ที่ 5 การบริหารจัดการ การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและผลการตรวจสอบแผนปฏิบัติการพบว่า มีความถูกต้อง เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ผ่านฉันทามติ งานวิจัยนี้สอดคล้องกันประเด็น การดำเนินงานตามมาตรการ 5 ด้าน อย่างครบถ้วนและเป็นระบบ ได้แก่ การป้องกัน ค้นหา รักษา

เฝ้าระวัง และบริหารจัดการ โดยต่างมุ่งให้สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและดำเนินงานตามกรอบโครงการสถานศึกษาสีขาวอย่างต่อเนื่องอีกทั้งยังสอดคล้องกันในด้าน การใช้การติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงงานตามวงจรคุณภาพ เพื่อยกระดับการดำเนินงานให้ถูกต้อง เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณกร พรหมมูล และโสภณเพชรพวง (2566) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี พบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการป้องกันยาเสพติด และด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด อันเนื่องมาจากการดำเนินงานการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่ไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากปัญหายาเสพติดในปัจจุบันค่อนข้างมีความ รุนแรงความเจริญก้าวหน้าทางสังคมและเทคโนโลยีมีส่วนทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงสารเสพติดได้ง่ายขึ้น งานวิจัยนี้สอดคล้องกันในประเด็น การให้ความสำคัญกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมองว่า ปัญหายาเสพติดเป็นเรื่องใกล้ตัวและมีความรุนแรงมากขึ้น จึงต้องดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนารูปแบบ หรือแนวทางดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อรับมือกับปัจจัยเสี่ยงจากสังคมและเทคโนโลยีที่ทำให้นักเรียนเข้าถึงสารเสพติดได้ง่าย

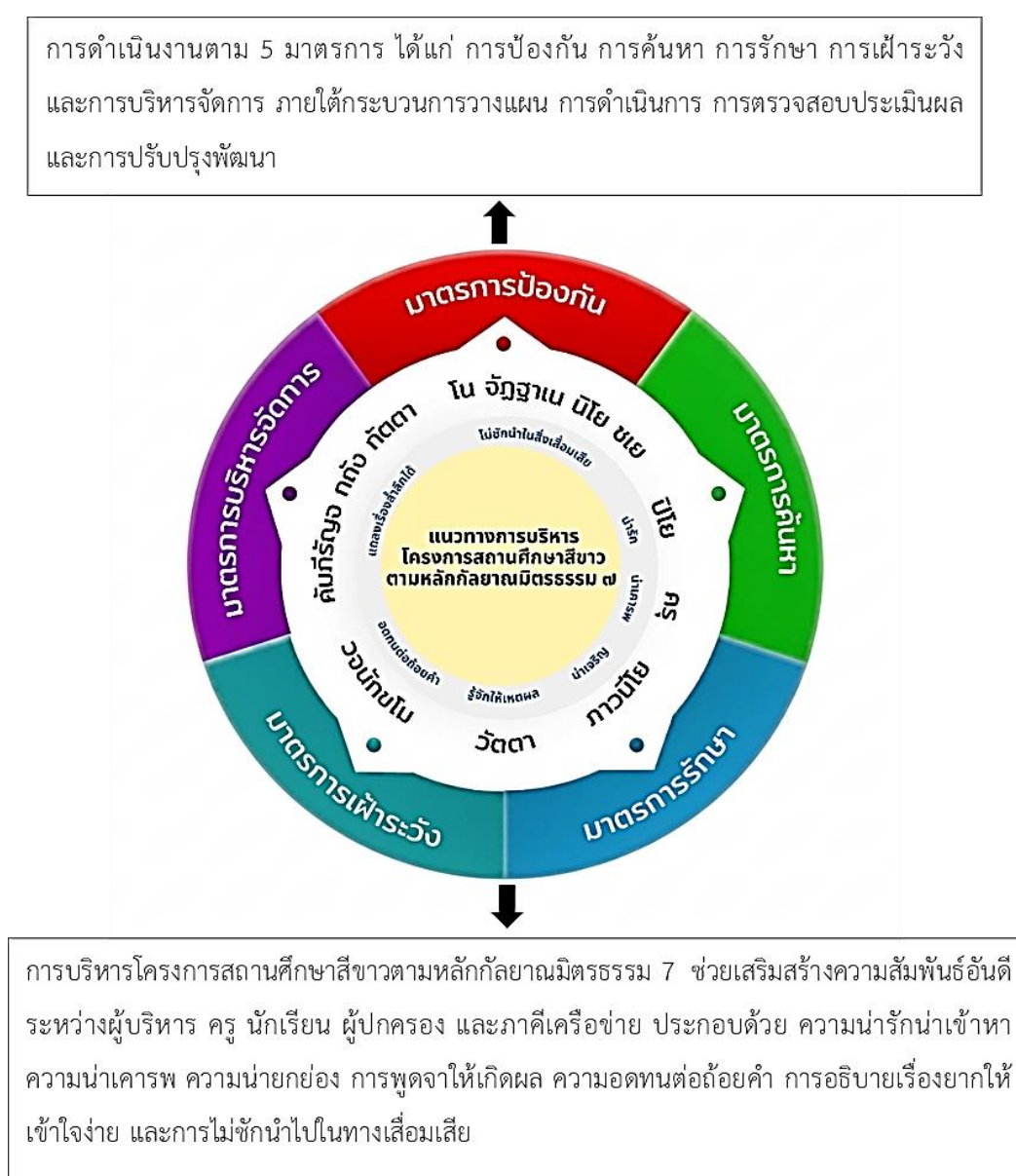
การนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนเขาทะเลลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า แนวทางการดำเนินงานดังกล่าวครอบคลุมมาตรการของโครงการสถานศึกษาสีขาว 5 มาตรการ ได้แก่ 1) มาตรการการป้องกัน 2) มาตรการการค้นหา 3) มาตรการการรักษา 4) มาตรการการเฝ้าระวัง และ 5) มาตรการการบริหารจัดการ โดยดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดนโยบาย วางแผน ปฏิบัติ ติดตาม และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งบูรณาการความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และภาคีเครือข่าย เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ครอบคลุม และยั่งยืน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานที่ยึดหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ได้แก่ 1) ปิโย (สร้างใจไว้วางใจและความเป็นมิตร) 2) ครุ (เป็นแบบอย่างที่ดีและนำเคารพ) 3) ภาวนีโย (ส่งเสริมการพัฒนาและความเจริญงอกงามของผู้เรียน) 4) วัตตา (สื่อสาร ชี้แจง และให้คำแนะนำอย่างชัดเจน) 5) วจนกฺขโม (รับฟังความคิดเห็นด้วยความอดทนและเข้าใจผู้อื่น) 6) คัมภีรญจะ กลัง กัตตา (อธิบายเรื่องยากให้เข้าใจง่าย) และ 7) โน จัฏฐาเน นิโยชเย (ป้องกันไม่ให้ผู้เรียนถูกชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย) ส่งผลให้การดำเนินงานมีความเป็นระบบ โปร่งใส และเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ (กัญญารัตน์ นามวิเศษ, 2562: 17) ที่พบว่าการบริหารสถานศึกษาสีขาวแบบมีส่วนร่วม โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติ ตรวจสอบ และสะท้อนผล ช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับในระดับสูง อีกทั้งสอดคล้องกับอวยพร วงศ์ประดิษฐ์ (2559) ที่พบว่าการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวต้องมีการวางแผน ปฏิบัติ และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องจึงจะเกิดประสิทธิผล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับธิดานนท์ ณ บางช้าง และโกสุม สายใจ (2565) ที่พบว่าการบริหารงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และมีความร่วมมือจากทุกภาคส่วน จะส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และสามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งสอดคล้องกับพระมหาสุวรณ สุวณโณ (จุลพงษ์) และคณะ (2563) พบว่าการพัฒนารูปแบบตามหลักกัลยาณมิตรธรรมช่วยเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากร ทั้งด้านการทำงาน

เป็นทีม การพัฒนาตนเอง และจริยธรรมวิชาชีพ ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ที่ได้

การบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวให้เกิดประสิทธิผลและความยั่งยืน ควรดำเนินงานอย่างเป็นระบบตาม 5 มาตรการ ได้แก่ การป้องกัน การค้นหา การรักษา การเฝ้าระวัง และการบริหารจัดการ โดยบูรณาการหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 เป็นกรอบในการบริหารงาน ซึ่งช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจ ความร่วมมือ การสื่อสารที่เหมาะสม และความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและอบายมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ และพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายภายในที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงกลียาณมิตร ควบคู่กับการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและอบายมุข การจัดระบบเฝ้าระวัง และดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงรุก ตลอดจนการติดตามและประเมินผลจากข้อมูลจริงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่แห่งความปลอดภัย ความไว้วางใจ และการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านทั้ง ด้านพฤติกรรม คุณธรรม และคุณภาพชีวิต

1.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมระบบพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกลียาณมิตรธรรม 7 อย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีหลักสูตรอบรม การนิเทศแบบกลียาณมิตร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานภาคี เพื่อยกระดับสมรรถนะด้านการป้องกัน เฝ้าระวัง ดูแลช่วยเหลือ และพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ควรกำหนดนโยบาย ขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาวโดยบูรณาการหลักกลียาณมิตรธรรม 7 เป็นกรอบในการบริหาร สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านการวางแผน การอำนวยการ การนิเทศติดตาม และการประเมินผล เพื่อให้ผู้บริหารและครูใช้หลักธรรมดังกล่าวเป็นฐานในการสร้างสัมพันธ์ภาพเชิงบวก การสื่อสารอย่าง สร้างสรรค์ และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

2.1 สถานศึกษาควรนำแนวทางการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวตามหลักกลียาณมิตร ธรรม 7 ไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนและดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการหลักกลียาณมิตรธรรม 7 เข้ากับการบริหารงานด้านการป้องกัน เฝ้าระวัง ดูแลช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาเสพติด และอบายมุข ในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่อง ชัดเจน และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการควรใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการ สร้างบรรยากาศการทำงานแบบกลียาณมิตร โดยเน้นความไว้วางใจ ความเอื้ออาทร การให้คำปรึกษา และการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อเสริมสร้าง ความร่วมมือในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงของผู้เรียนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.3 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โครงการสถานศึกษาสีขาวอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน ใช้ข้อมูลสารสนเทศจาก การดำเนินงานจริงมาวิเคราะห์และปรับปรุงการบริหารงาน รวมทั้งสังเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดีเพื่อยกระดับ คุณภาพการดำเนินโครงการให้เกิดความยั่งยืนและเป็นแบบอย่างแก่สถานศึกษาอื่นได้

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาว ตามหลักกลียาณมิตรธรรม 7

3.2 ควรทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินโครงการสถานศึกษา สีขาวของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3.3 ควรทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวโดยใช้ แพลตฟอร์มดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- กัญญารัตน์ นามวิเศษ. (2562). รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม. *วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 6(1): 17-28.
- ธิชานนท์ ณ บางช้าง และโกสุม สายใจ. (2565). การบริหารงานตามแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 8(3): 248-263.
- ธีรพงษ์ ชูพันธุ์. (2562). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ธีระวุฒิ ธาตุทอง. (2560). การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโรงเรียนแม่ตึ่นวิทยา จ.เชียงใหม่. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2546). *พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสุวรณ์ สุวณโณ (จุลพงษ์) และคณะ. (2563). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของครูตามหลักกัลยาณมิตรธรรม ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 9(2): 14-15.
- โรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม. (2567). *แนวทางเกี่ยวกับงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแผนพัฒนาสถานศึกษา โรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม ปีการศึกษา 2566-2570*. สุราษฎร์ธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร.
- วงรณกร พรหมอุล และโสภณ เพ็ชรพวง. (2566). การพัฒนารูปแบบการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 8(3): 1317-1328.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2566). *นโยบายและแผนด้านการป้องกันยาเสพติด*. กรุงเทพฯ: กระทรวงยุติธรรม.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *คู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อวยพร วงศ์ประดิษฐ์. (2559). การศึกษาการบริหารโครงการโรงเรียนขาวของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.

